

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 095 239/99-2004
Signatura: bi5cs103

Oblastní pracoviště č. 9
Okresní pracoviště Trutnov

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola: Základní škola Schulzovy sady Dvůr Králové nad Labem,
Školní 1 235, 544 01 Dvůr Králové nad Labem

Identifikátor ředitelství: 600 102 041

IZO: 060 154 721

Ředitel školy: Mgr. Jiří Beneš

Zřizovatel: Obec Dvůr Králové nad Labem, Náměstí T. G. Masaryka 38,
544 01 Dvůr Králové nad Labem

Příslušný školský úřad: ŠÚ Trutnov, Horská 5, 540 01 Trutnov

Termín inspekce: 23.3. - 24. 3., 12.4. - 14. 4. 1999

Inspektor: Petr Boháč

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3,
4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Podmínky a průběh vzdělávání

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Třídní knihy, školní řád, rozvrh hodin, kontrolní práce z matematiky a výběr dalších žákovských prací, tematické plány, záznam rozhovoru s ředitelem školy, inventární seznam školní knihovny, školní časopis.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Škola je umístěna v centru města v dvouposchodové secesní budově postavené v roce 1914. Učebny jsou prostorné a jejich kapacita plně vyhovuje současným potřebám. Chodby mají rozměry umožňující volný pohyb žáků během přestávek. Z celkového počtu 21 učeben jsou 3 odborné. Jedná se o odbornou učebnu pro výuku fyziky, chemie a přírodopisu, učebnu hudební a výtvarné výchovy a učebnu informatiky. Jejich vybavení umožňuje plnit vzdělávací program Základní škola i jeho alternativu s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů. Škola má vlastní tělocvičnu, školní hřiště, zahradu a pozemek pro výuku praktických činností.

Školní žákovská knihovna je umístěna v jedné z kmenových učeben a obsahuje přibližně 500 svazků. Po posledním výhodném nákupu knih se zvýšil počet výpůjček, kterých bylo v letošním roce zatím 212. Knihovna obsahuje i soubory knih pro mimočítankovou četbu.

Učitelská knihovna je umístěna částečně ve sborovně, částečně v kabinetech.

Fond učebnic je dostatečný. V přírodovědných předmětech, na které byla inspekce zaměřena, měly všechny učebnice schvalovací doložku MŠMT.

Vybavení didaktickou technikou je velmi dobré. V sedmi učebnách je televizní okruh, v některých jsou televizory s obrazovkou o úhlopříčce 70 mm. Dále je ve škole 5 zpětných projektorů a 4 diaprojektory.

Mimořádně kvalitně je vybavena učebna informatiky, kde je 21 počítačů:

5 ks PC 386

7 ks PC 486

7 ks Pentium I

2 ks Pentium II

Kromě toho je ještě 20 dalších počítačů staršího typu, které slouží žákům prvního stupně k procvičování učiva pomocí výukových programů.

Kromě počítačů při výuce informatiky však nebyla v průběhu inspekce použita žádná didaktická technika.

Kabinet matematiky je vybaven standardním způsobem. Je v něm dostatek modelů geometrických těles, soubory úloh k procvičení učiva, fólie pro zpětný projektor atd.

V kabinetu zeměpisu je dostatečné množství i sortiment nástěnných map. Stav některých dalších pomůcek svědčí o jejich méně častém používání, což přímo souvisí s odbornou nezpůsobilostí učitelů tohoto předmětu.

Kabinety fyziky, chemie a přírodopisu jsou umístěny v sousedství odborné učebny těchto předmětů. Jsou dobře vybaveny stavebnicemi, modely, obrazy a dostatečně i chemikáliemi. Množství pomůcek umožňuje splnit i náročnější variantu učebního plánu s rozšířenou výukou těchto předmětů.

Školní žákovský nábytek vyhovuje antropometrickým požadavkům.

Ve všech učebnách i kabinetech jsou umyvadla s tekoucí vodou.

Sociální zařízení jsou průběžně modernizována, jsou v nich umyvadla s tekoucí vodou, ručníky a mýdlem.

Některé snahy o zlepšení provozně technických podmínek (např. výhodnější umístění šaten aj.) narážejí na přísné požadavky pracovníků památkové péče.

Materiálně technické podmínky výuky jsou nadprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh hodin a přestávek odpovídá vyhlášce MŠMT ČR č. 291/1991 o základní škole. Umístění jednotlivých předmětů v průběhu dne a týdne je v souladu s pedagogickými a didaktickými zásadami.

V přízemí a v prvním poschodí je zařízen bufet, kde si mohou žáci v průběhu první a druhé přestávky kromě nápojů zakoupit i rohlíky, koláče, limonádu, ovoce a pod. Jídelna je vzdálena 100 m od školy a slouží několika školám a veřejnosti.

V průběhu přestávek se žáci mohou volně pohybovat v určených prostorách budovy pod dozorem pedagogických pracovníků. V létě za příznivého počasí mohou využívat venkovní prostory, které patří do areálu školy.

Podle subjektivního posouzení byla úroveň osvětlení i teplota ve škole dostačující.

Učitelé mají k dispozici kabinety a přiměřeně velkou sborovnu.

Psychohygienické podmínky výuky jsou nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Výuka matematiky je plně zajištěna učiteli s pedagogickou i odbornou způsobilostí a to jak ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů, tak i ve třídách, které se řídí standardním učebním programem Základní škola. To platí i pro předměty fyzika, chemie a přírodopis.

Zeměpisu je naopak vyučován výhradně učiteli bez odborné způsobilosti, jedna vyučující nemá ani pedagogickou způsobilost.

Lyžařský kurz v tomto školním roce zajišťovali dva učitelé tělesné výchovy s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Personální podmínky vzhledem k sledovaným předmětům jsou nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Vyučování se řídí učebním programem Základní škola, schváleném MŠMT ČR pod č. j. 16 847 /96-2. Třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů se řídí modelovým učebním plánem schváleným MŠMT pod č. j. 21 968/ 96-22.

Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že učební plány sledovaných předmětů jsou plněny v objemu i časové posloupnosti.

Učitelé mají zpracovány tematické plány, jejichž plnění kontroluje vedení školy 2x ročně.

Ve třídách s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů je zcela vyčerpán povolený týdenní počet vyučovacích hodin, a proto nejsou zavedeny nepovinné předměty. Ve třídách s výukou podle standardního učebního plánu Základní škola je žákům místo nepovinných předmětů nabízen výběr z 19 zájmových kroužků, což je pro školu organizačně i ekonomicky výhodnější.

Plnění učebních plánů je nadprůměrné.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

K posouzení kvality vyučování se uskutečnilo celkem 14 hospitací v předmětech přírodovědného zaměření.

Matematika

Shlédnuté hodiny byly vyučujícími po metodické stránce dobře připraveny a probíhaly většinou v pracovní atmosféře. K výkladu nových pojmů bylo v jednom případě použito schéma Pythagorovy věty, k procvičení pak modely geometrických těles. Ve

všech hodinách pracovali žáci s učebnicemi a sbírkami úloh, řešili úlohy samostatně nebo s pomocí učitelů, kteří jim individuálně radili. Vztah učitelů k žákům byl ve všech případech přátelský. Pracovní tempo bylo vysoké, žáci pracovali většinou se zájmem. Někdy však zneužívali menších zkušeností učitele a volně spolu komunikovali.

Předepsané kontrolní práce byly napsány v řádných termínech. Jejich obsah je přiměřeně náročný, grafická úroveň nadprůměrná.

Výsledky žáků v matematických soutěžích potvrzují kvalitní výuku tohoto předmětu a oprávněnost existence školy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů. V letošním ročníku Matematické olympiády obsadili v okresním kole 1., 2., a 5. místo. V minulém školním roce se v každé ze 4 kategorií MO umístili v okresním kole 1 - 4 žáci v první desítce. V 11. ročníku oblastního korespondenčního matematického semináře se 5 žáků této školy umístilo na 11. - 17. místě, škola celkově na 4. místě.

Průběh výuky, výsledky přijímacího řízení na střední školy a především výsledky žáků v soutěžích dokazují, že úroveň výuky matematiky je nadprůměrná.

Fyzika

Výuka fyziky je hodnocena s přihlédnutím ke skutečnosti, že ji vyučuje učitel s minimální pedagogickou praxí.

Hodiny byly dobře připraveny. Výklad nové látky měl dobrou logickou stavbu a žákům byl srozumitelný. Bylo použito přiměřené množství názorných pomůcek a výuka směřovala k praktickému užití probíraných jevů. Vystupování vyučujícího bylo klidné, rozvážené, jeho přístup k žákům přátelský. Toho někteří žáci zneužívali a jejich chování bylo až příliš uvolněné.

Nebylo dostatečně využito schopností žáků, kteří v určitých situacích pasivně opisovali text z tabule nebo nečinně přihlíželi zkoušení jednotlivců.

V okresním kole fyzikální olympiády 9. tříd obsadili žáci této školy 1., 6., a 9. místo.

Výuka fyziky má průměrnou úroveň.

Chemie

Výuka chemie se ve všech případech uskutečnila v odborné učebně. Hodiny se vyznačovaly dobrou organizací, použitím názorných pomůcek, demonstrací reakce kovů s halogeny. Průběh hodin měl potřebný spád, schopnosti žáků byly plně využity. Opakování a zkoušení chemických vzorců, trvajících téměř polovinu vyučovací jednotky je zdůvodněno skutečností, že se hospitace uskutečnily v období před přijímacími zkouškami.

V činnosti vyučujících bylo patrné úsilí naučit žáky maximum nových vědomostí přímo ve škole. Byly uplatněny mezipředmětové vztahy, žákům byly vysvětlovány neznámé výrazy.

V okresním kole chemické olympiády obsadili žáci 3., 5., 7. a 10. místo.

Výuka chemie má nadprůměrnou úroveň.

Přírodopis

Hodiny přírodopisu byly většinou dokonale metodicky zvládnuty. Výklad nové látky byl proveden za spoluúčasti žáků s pomocí nástěnných obrazů a vzorků živých rostlin, které žáci pozorovali lupou a poznávali jejich vlastnosti různými smysly. Učební látka byla během hodiny několikrát zopakována a tak procvičena, že nebylo nutno odkazovat

žáky

na domácí studium. Neustále byla uplatňována zpětná vazba, mezipředmětové vztahy, diferenciací otázek podle schopností žáků. Nebylo opomenuto výchovné využití. Jedna z vyučujících dbala na dobré psychohygienické podmínky.

Důsledkem vhodně volených metod a prostředků byla nevšední aktivita a zájem žáků.

V jiné, méně zdařilé hodině, nebylo využito názorných pomůcek, které jsou ve sbírkách přírodopisného kabinetu. Monolog vyučujícího vedl žáky k pasivitě. I zde však nebylo opomenuto výchovné využití.

Výuka přírodopisu má nadprůměrnou úroveň.

Zeměpis

Hodiny zeměpisu měly velmi rozdílnou úroveň, danou především rozdílnou délkou praxe jednotlivých vyučujících. Přestože žádná ze tří vyučujících nemá odbornou způsobilost k výuce tohoto předmětu, nebylo to v jednom případě patrné. Stavba hodiny byla dobře promyšlená a z hlediska obecné metodiky bezchybná. Vyučující využila dostupných pomůcek, nástěnné mapy, žáci pracovali samostatně s učebnicí a mapami. Reakce žáků byly odpovídající - byli přiměřeně aktivní a projevovali o probírané učivo zájem.

V ostatních hodinách chyběl důraz na samostatnou práci žáků. Výklad nového učiva byl proveden způsobem vhodným spíše pro vyšší stupeň školy. Žáci zbytečně opisovali údaje, které jsou v učebnici. Podle názoru inspekce bylo nevhodné diktování poznámek.

Pro žáky zajímavé byly osobní poznatky jedné vyučující z cest po Blízkém Východě.

Úroveň výuky zeměpisu je v celkovém souhrnu průměrná s velkými rozdíly v pojetí jednotlivých vyučujících.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Výsledky vyučovacího procesu nebyly kontrolovány pro nedostatek evaluačních nástrojů.

Přestože je škola zaměřena na rozšířenou výuku přírodovědných předmětů, vytváří předpoklady k rozvoji osobnosti žáků i v jiných oblastech. Nabízí široké spektrum dalších aktivit, jejichž přehled je zachycen v následující tabulce :

název kroužku	třída
výpočetní technika	2.
výpočetní technika	4.
výpočetní technika	6. - 9.
výpočetní technika	3. - 4.
výpočetní technika	1. - 5.
výpočetní technika	6. - 9.
angličtina	2.
angličtina	2.
angličtina	3.

sportovní - chlapci	7. - 9.
sportovní	3.
sportovní	1. - 4.
pěvecký	1. - 4.
taneční	1. - 5.
hra na flétnu	1.
hra na flétnu	2. - 3.
zdravotní	4. - 5.
pěvecký	5. - 9.
dramatický	8. - 9.
výtvarný	2.
video	4. - 9.

Zájmové kroužky vedou výhradně učitelé. Po stránce organizační spolupracuje škola s DDM.

Velmi dobrých výsledků dosáhli žáci v okresních kolech nejrůznějších soutěží i v těch oborech, které nejsou oficiální prioritou školy. V okresním kole olympiády německého jazyka obsadili žáci 8. a 9. místo, anglického jazyka 2. a 10. místo, českého jazyka

7. a 12. místo. Výborné výsledky jsou dosahovány i v nejrůznějších sportovních soutěžích.

Protidrogovou prevenci má na starosti pedagogický pracovník s dlouhou pedagogickou praxí, který se zúčastňuje přednášek, seminářů a jiných akcí pořádaných Školskou agenturou Trutnov k tomuto tématu. Ve škole probíhá peer - program, pro který byly v říjnu minulého roku proškoleny 4 dívky ze 7. ročníku. V říjnu a listopadu provedly program v 6. třídách.

Ve škole nebylo zaznamenáno užívání drog. Na chodbě je umístěna „Schránka důvěry“, prostřednictvím které se mohou žáci se svými problémy obracet na protidrogového preventistu. Zatím této možnosti žádný žák nevyužil.

Na podzim minulého roku byla také provedena na 1. i 2. stupni „Sonda o šikaně“ s negativním výsledkem.

Také projevy rasismu a xenofobie nebyly zaznamenány.

Velká pozornost je věnována dopravní výchově. Ředitelem školy jsou určeny 2 pracovnice, které se věnují této problematice na obou stupních školy. V rámci šestnáctihodinového kurzu ve 4. ročníku je zván do školy pracovník autoškoly, který provádí přednášku s videoprogramem. Další fáze probíhá na dopravním hřišti, kde mohou žáci po úspěšném absolvování určených činností získat „Průkaz cyklisty“.

V jarním období zahajuje činnost kroužek, jehož smyslem je příprava na okresní dopravní soutěž. V tomto období je na chodbě školy umístěna nástěnka s tematikou dopravní výchovy. Kvalitní péče o tuto oblast výchovy je potvrzena 2. místem v okresní soutěži v minulém školním roce.

Škola vydává obsahově i graficky kvalitně vypracovaný časopis s názvem Občasník. Je určen pro žáky, rodiče i veřejnost. Kromě různých informací ze života školy obsahuje i výtvarné a literární práce žáků, soutěže, a kvízy.

Tradiční aktivitou, která v dětech pěstuje pocit sounáležitosti a hrdosti na svou školu, jsou pravidelné školní akademie, které se odehrávají v největším kulturním zařízení ve městě. Mají značný ohlas ve veřejnosti a ekonomický efekt pro školu.

Výsledky vyučování jsou nadprůměrné.

ZÁVĚRY

Základní škola Schulzovy sady Dvůr Králové nad Labem plní svoji výchovně vzdělávací funkci na nadprůměrné úrovni. Rozšířená výuka matematiky a přírodovědných předmětů je rodičovskou veřejností vyhledávána.

Pozitiva:

- úspěchy žáků v nejrůznějších soutěžích,
- nadstandardní vybavení učebny výpočetní techniky,
- nadstandardní vybavení didaktickou technikou,
- kvalifikovanost pedagogů v profilujících předmětech,
- množství rozšiřujících aktivit pro žáky.

Negativa:

- malá péče o fyzickou a duševní relaxaci žáků v průběhu vyučování.

Doporučení k další činnosti školy:

- věnovat větší pozornost psychohygieně vyučování.

razítko

Podpis inspektora:

Boháč, v. r

V Trutnově dne 22. dubna 1999

Inspekční zprávu jsem převzal dne

razítko

Podpis ředitele školy

Beneš, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	3. května 1999	247/99
Školský úřad:	3. května 1999	ing. Bolehovský
Rada školy:	-----	-----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		Ředitel školy neměl připomínky.